

ДО
НАУЧНОТО ЖУРИ ЗА ЗАЩИТА НА
ДИСЕРТАЦИОНЕН ТРУД ЗА ПРИДОБИВАНЕ
НА ОНС „ДОКТОР“ – ЗАПОВЕД №102/22.02.2022 г.
НА РЕКТОРА НА ВСУ „ЧЕРНОРИЗЕЦ ХРАБЪР“

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Надя Георгиева Бояджиева, доктор на юридическите науки 3.б.
Право, Международно право и международни отношения

ОТНОСНО: дисертационен труд на тема: „Правни и етични аспекти на правата на пациента в Европейския съюз“, с автор МАЛГОЖАТА МАГДАЛЕНА ЦЪРЪЙХ, докторант в Юридическия факултет на ВСУ „Черноризец Храбър“ за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ по: област на висше образование „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.6 Право, докторска програма „Международно право и международни отношения“.

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА НАУЧНОТО ЖУРИ,

Основание за представяне на моето становище е участието ми в състава на научното жури за защита на дисертационен труд за ОНС „доктор“ съгласно Заповед № 102/22.02.2022 г. на Ректора на ВСУ „Черноризец Храбър“.

1.Общо представяне на процедурата и докторанта

Със заповед на ректора на ВСУ „Черноризец Храбър” № 102 от 22.02.2022 г. съм включена в състава на Научно жури за защита на дисертационен труд на МАЛГОЖАТА МАГДАЛЕНА ЦЪРЪЙХ по професионално направление 3.6 „Право”, докторска програма „Международно право и международни отношения” на тема „Правни и етични аспекти на правата на пациента в Европейския съюз“. Кандидатът е докторантка на самостоятелна подготовка в Юридическия факултет на ВСУ „Черноризец Храбър“ с научен ръководител: проф. д.н. Веселин Христов Цанков. Представените за рецензия дисертационен труд /на руски език/ и автореферат /на български език/ отговарят на законовите изисквания. Дисертационният труд е с обем от 272 стандартни машинописни страници. От приложената Таблица 1. Минимални изисквани точки по групи показатели за придобиване на ОНС „доктор“ е видно, че докторантката отговаря на националните изисквания за минимален брой точки по професионално направление 3.6. „Право”.

2. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Структурата съдържа увод, пет глави, заключение, списък с използвана литература и приложения. Съдържанието на всяка от главите е разпределено в отделни параграфи, като в края на всяка глава са направени изводи.

Актуалността и значимостта на изследваната тема са безспорни, защото няма по-висша ценност от здравето и живота на човека. Темата е трудна, защото е свързана с въпроса за правата на човека и тяхната защита в най-чувствителната сфера, относима към проблемите за защитата на здравето и живота на човека и конкретно – здравните права на човека и правата на пациента. Темата е актуална и особено важна, защото изследва въпроса за правата на пациента и уважението към достойнството му в най-демократичната и модерна система за защита на правата на човека в света – тази, която е създадена и развита от европейската цивилизация в рамките на Европейския съюз. Темата е особено актуална, защото е свързана и с отговорността и задълженията на държавите и съответните институции, призвани да защитават и гарантират здравните права на пациента.

Докторантката е посочила своите аргументи за избор на темата в увода на дисертацията. Изложението впечатлява с многообразието на изследваните въпроси, свързани със здравните права на пациента като неотменими човешки права, с политиките на Европейския съюз /ЕС/ в тази специфична област, с прогреса в развитието и утвърждаването на инструменти за защита на здравните права в международното право, с политиките и законодателството на избрани от докторантката държави от ЕС /Република Полша/ и извън него /Украйна/, в които търси и аргументира своите тези с подходящи случаи от практиката на Европейския съд по правата на човека в областта на общественото здраве.

Докторантката познава в дълбочина проблемите, свързани със здравните права на пациента, както от теоретична, така и от практическа гледна точка. Използваните източници и литература са разнообразни, на различни езици и позволяват да се представи гледната точка на автори от различни школи, законодателството и инициативите на отделни държави и на ЕС като цяло. Съдържанието на труда в структурно отношение е разположено в пет глави, които съдържат авторските разсъждения, подкрепени от практиката на съдилищата, както и необходимите авторски изводи. Използваните методи за

постигането на поставените задачи: аналитичен, сравнителноправен и др. са подходящи. Изследването има научни и научно-приложни приноси. Интерес представлява подходът на докторантката към изследваните проблеми и особено изборът на подходящи примери от практиката на Европейския съд. Направено е критично изследване на редица международни и национални актове, които уреждат въпросите на защитата на здравните права на пациентите. По този начин се поставя фокус върху различни проблеми в тази област, чието разрешаване би допринесло за по-пълната защита на правата на пациента. Интересен е подходът и оценката на докторантката относно ефикасността на спазването на правата на пациентите в отделни държави в ЕС /и специално в Полша/. Трябва да се посочи и вниманието, с което са изследвани проблемите на прилагането на Правото на Европейския съюз в производството за преюдициалните запитвания, уредено в член 267 от Договора за функциониране на Европейския съюз и др. Заслуга на авторката е, че тя не се колебае да анализира въпроси, свързани с ефективното функциониране на институциите на държавно и на международно равнище; посочва несъвършенствата на системата и дава предложения за подобряването на медицинската и административната координация. Тези и други достойнства на труда дават основание му бъде дадена положителна оценка.

3. Оценка на публикациите и на автореферата и на личния принос на докторанта

Докторантката е представила общо три публикации по темата на дисертационния труд, на английски език, които са публикувани в специализирано онлайн списание на ВСУ „Черноризец Храбър“. Авторефератът е в обем от 26 машинописни страници. В структурно и тематично отношение отговаря на установените изисквания. Авторефератът предоставя убедителна характеристика на целите, задачите, обекта на изследване, използваните методи на изследване; също така дава ясна представа за структурата и съдържанието на отделните глави в дисертацията. Авторефератът съдържа и списък на публикациите по темата на дисертацията. Докторантката е отразила коректно научните приноси. Както бе посочено, докторантката демонстрира критично отношение към изследваните проблеми и предлага препоръки за подобряване на

съществуващите в отделните държави практики /например по отношение на проблемите на клинична практика в Република Украйна и др./.

4.Критични бележки и препоръки

Бих отправила бележка към структурата на дисертацията. Според мен е логично глава втора и глава трета да бъдат обединени, но вероятно авторката има съображения да ги остави в този вариант. Налице са несъществени редакционни и технически пропуски /напр. на стр. 18, абз.2 не става ясно изразът „*Вся глава посвящена*“ за коя глава се отнася/. Необходимо е да бъде уеднаквено изписването на международните актове /напр. в съдържанието на дисертацията Европейската конвенция за правата на човека е написана по различен начин/. Посочените бележки не омаловажават общото положително впечатление от дисертацията.

Дисертационният труд е интересно и оригинално научно изследване в областта на важни проблеми, свързани с неотменимите права на човека и конкретно здравните права на пациента. Препоръчвам на докторантката да публикува изследването си, след необходимите редакции и актуализиране.

5.ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд съдържа научни и научно-приложни резултати, които представляват принос в науката и отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и на Наредба №12 за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ и научна степен „доктор на науките“ на ВСУ „Черноризец Храбър“. Докторантката притежава задълбочени теоретични знания и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване. Въз основа на цялостното ми впечатление, убедено давам своята положителна оценка за дисертационния труд и предлагам на уважаемите членове на научното жури да присъдят образователната и научна степен „доктор“ на МАЛГОЖАТА МАГДАЛЕНА ЦЪРЪЙХ в област на висше образование 3.Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.6.Право докторска програма Международно право и международни отношения.

15.04.2022 г. Изготвил становището: (проф. д-н Надя Бояджиева)